

Οι πολλαπλές νοημοσύνες των παιδιών: Πώς ανακαλύπτονται και καλλιεργούνται www.huffingtonpost

Μετά από χρόνια επιστημονικής έρευνας έχει αποδειχθεί ότι το Ι.Ο. (ο γνωστός δείκτης νοημοσύνης), καθώς και η υψηλή ακαδημαϊκή επίδοση έχουν μικρή σχέση με την επιτυχία του παιδιού & αργότερα με τη ζωή του ως άτομο, αλλά και με τη συναισθηματική του ισορροπία.

Άτομα με υψηλό IQ και υψηλές ακαδημαϊκές επιδόσεις στο σχολείο, αργότερα στη ζωή τους δεν είχαν την αναμενόμενη επαγγελματική, προσωπική και διαπροσωπική επιτυχία. Αντίθετα, αντιμετώπιζαν αρκετά προβλήματα κοινωνικοποίησης και δυσκολίες προσαρμογής στο επαγγελματικό και διαπροσωπικό επίπεδο.

Ο Goleman αναφέρει ότι: «Με τον όρο **Συναισθηματική νοημοσύνη** ή **EQ** χαρακτηρίζουμε την ικανότητα του ανθρώπου να ενεργοποιεί τον εαυτό του και να επιμένει και να επιβιώνει παρ' όλες τις αντιξοότητες, να ελέγχει τις παρορμήσεις του και να καθυστερεί την ικανοποίηση των αναγκών του. Επίσης, σημαίνει να έχει το άτομο την ικανότητα να ρυθμίζει τη διάθεσή του και να ελέγχει τις ψυχολογικές διακυμάνσεις, ώστε να μην επηρεάζουν την κρίση του και την ψυχολογική του διάθεση. Επίσης, το άτομο να έχει την ικανότητα να συμπάσχει, να συναισθάνεται με τους συνανθρώπους του, καθώς και να έχει αισιόδοξη σκέψη και άποψη για τη ζωή και να ελπίζει θετικά σε κάτι καλύτερο» (Daniel Goleman, 1995).

Αυτοί λοιπόν οι παράγοντες είναι καθοριστικοί για την καλλιέργεια και ανάπτυξη της συναισθηματικής νοημοσύνης. Οι γονείς των παιδιών και οι εκπαιδευτικοί οφείλουν να συνειδητοποιήσουν ότι τα παιδιά με **EQ** μπορεί να έχουν και υψηλό IQ, αλλά αυτό δεν είναι απαραίτητο. Ο δείκτης της νοημοσύνης τους μπορεί να είναι στα φυσιολογικά επίπεδα, αλλά για να πετύχουν μελλοντικά πρέπει να καλλιεργήσουν τις προϋποθέσεις του **EQ**, όπως αυτοπεποίθηση, αυτογνωσία, πίστη στον εαυτό και στις ικανότητές τους, τόλμη, ευελιξία, επιμονή και υπομονή, θετική άποψη για τη ζωή, καθώς και ικανότητα έκφρασης του εαυτού με άνεση και ειλικρίνεια. Επιπλέον πρέπει να έχουν υγιή φιλοδοξία, χωρίς όμως να τους κοντρολάρει αυτή. Τέλος, η συναισθηματική τους ζωή να είναι πλούσια και πολυποίκιλη, να τη χειρίζονται έτσι, ώστε τα συναισθήματά τους να μην τους παρασύρουν αλλά να τους καθοδηγούν και να τους εμπνέουν.

Σε αυτό το σημείο αξίζει να αναφερθεί ότι **οι παλιότερες εκπαιδευτικές και ψυχολογικές θεωρίες πίστευαν πως το παιδί γεννιέται με ένα συγκεκριμένο IQ το οποίο είναι προκαθορισμένο** και δεν μπορεί να εξελιχτεί ιδιαίτερα στη διάρκεια της ζωής του ενώ δεν έπαιζε τόση σημασία το **EQ** για τη μελλοντική του επιτυχία. Σήμερα όμως οι θεωρίες αυτές έχουν αλλάξει και με τη συμβολή της θεωρίας της **Συναισθηματικής Ευφυΐας** έχει αποδειχθεί ότι, το IQ ενός ατόμου μπορεί να καλλιεργηθεί και να αναπτυχθεί παραπάνω με την ανάπτυξη του **EQ**, με κατάλληλους χειρισμούς και συνθήκες.

Σπουδαίο ρόλο στην κατανόησή της παίζει και η **θεωρία της «Πολλαπλής Νοημοσύνης»** του ψυχολόγου Dr. Howard Gardner, καθηγητή του Harvard, ο οποίος με το βιβλίο του «Frames of Mind» απέδειξε μετά από πολλές έρευνες με επιστημονικό τρόπο ότι υπάρχουν **επτά (7) διαφορετικές νοημοσύνες**, όλες εξίσου σημαντικές:

- **Λεκτική νοημοσύνη** (Linguistic Intelligence) Ικανότητα αποτελεσματικού χειρισμού της γλώσσας
- **Λογικομαθηματική** (Logical/ Mathematical Intelligence) Ικανότητα αναλυτικής σκέψης
- **Χωροταξική** (Spatial Intelligence) Ικανότητα καλής αντίληψης, αίσθησης και αισθητικής του χώρου-**Κιναισθητική** (Body- Kinesthetic Intelligence) Ικανότητα εκτέλεσης, εκτίμησης και συντονισμού των σωματικών κινήσεων
- **Μουσική** (Musical Intelligence) Ικανότητα κατανόησης, εκτίμησης και παραγωγής μουσικής
- **Δια-προσωπική** (Inter-personal Intelligence) Ικανότητα να κατανοεί τους άλλους ανθρώπους, να συνεργάζεται καλά μαζί τους, να συμπάσχει, να τους κινητοποιεί
- **Ενδο-προσωπική** (Intra-personal Intelligence) Ικανότητα να κατανοεί και να αναλύει τα εσωτερικά συναισθήματα και σκέψεις. Η αυτογνωσία και η αυτοπεποίθηση είναι κλειδιά για την αυτή την ευφυΐα.

Πρέπει, λοιπόν, να κατανοήσουμε ότι κάθε άτομο είναι μοναδικό και έχει μοναδικές ικανότητες ανάπτυξης, γνώσης, αντίληψης και εξέλιξης. Επομένως δεν μπορούμε να απαιτούμε από όλους να γίνουν το ίδιο, να έχουν την ίδια νοημοσύνη και να καλλιεργούν τις ίδιες ικανότητες. Για παράδειγμα, μπορεί ένα άτομο να έχει υψηλή διαπροσωπική και λεκτική νοημοσύνη αλλά χαμηλή σωματική/κινητική και μαθηματική. Αυτό το στοιχείο δεν κάνει το άτομο «καλό» ή «κακό», «εξυπνότερο» ή πιο «επιτυχημένο», απλά διαφορετικό και μοναδικό.